

ΟΙ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΕ

Σύσκεψη Προέδρων ΤΕΕ και Περιφερειακών Τμημάτων. Οι προτάσεις του Προέδρου του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Στις 31 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε σύσκεψη των Προέδρων των Περιφερειακών Τμημάτων, στην Αθήνα, μετά από πρόσκληση του Προέδρου του ΤΕΕ Γιάννη Αλαβάνου. Το θέμα ήταν οι πρόσφατες μεγάλες πυρκαγιές.

Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Τάσος Κονακλίδης συμμετείχε στη σύσκεψη και κατέθεσε μία σειρά προτάσεων για ζητήματα που πρέπει να ζητήσει το ΤΕΕ από την Πολιτεία αλλά και για πρωτοβουλίες που μπορεί να αναλάβει το ίδιο. Δεδομένου ότι η ΔΕ του ΤΕΕ/ΤΚΜ δεν είχε προλάβει να συζητήσει το θέμα, οι προτάσεις, όπως διευκρίνισε ο Πρόεδρος, διαμορφώθηκαν από τις μέχρι τώρα επεξεργασίες, από τη σύσκεψη με μηχανικούς - στελέχη του Τμήματος και από δικές του απόψεις.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος ζήτησε την άμεση, επί τόπου παρουσία του ΤΕΕ. Δηλαδή, να οργανώσει το ΤΕΕ μία δύναμη έμπειρων μηχανικών (30 - 40 ατόμων) των οποίων θα καλύψει τα έξοδα και να συντονίζει τη δράση της με αυτή της Πολιτείας. Σχετικά με τις προτάσεις για οικονομική ενίσχυση, ο Πρόεδρος επισήμανε ότι το ΤΕΕ είναι ένας επιστημονικός φορέας που έχει πολύ σημαντικότερες δυνατότητες συμβολής σε σύγκριση με τα ποσά που θα μπορούσε να διαθέσει.

Στη συνέχεια ανέπτυξε 7 προτάσεις προς την Πολιτεία και αντίστοιχες δράσεις του ΤΕΕ:

1. Να προχωρήσει, με άμεση προτεραιότητα, το Εθνικό και τα επιμέρους χωροταξικά. Η θεσμοθέτησή τους, είναι αναγκαία για όλη την Ελλάδα, ιδιαίτερα όμως για τις περιοχές όπου ο σχεδιασμός, λόγω ολικής καταστροφής, θα γίνει επί λευκού χαρτού. Αυτές οι περιοχές χρειάζονται επειγόντως ένα μοντέλο και για την προώθηση οικιστικής δραστηριότητας και για τις λοιπές αναπτυξιακές δράσεις (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής τομέας).

Το ΤΕΕ μπορεί να αναλάβει, σε συνεργασία με άλλα επιμελητήρια (ΓΕΩΤΕΕ, Οικονομικό κλπ) τη σύνταξη ενός πιλοτικού αναπτυξιακού σχεδίου για μία ορισμένη περιοχή.

2. Να επικαιροποιηθούν και επικυρωθούν άμεσα οι δασικοί χάρτες, αρχής γενομένης από τις καμένες και κηρυγμένες ως αναδασωτέες γαίες. Το χρονικό όριο για την ολοκλήρωση του εγχειρήματος σε όλη την επικράτεια να μην υπερβεί τα 3 χρόνια. Σ' αυτό το διάστημα να ανασταλεί κάθε δραστηριότητα στις αμφιλεγόμενες περιοχές.

3. Να προχωρήσει άμεσα με συγκεκριμένο και σφικτό χρονοδιάγραμμα το Κτηματολόγιο.

4. Με συμφωνία Κυβέρνησης - Αντιπολίτευσης, να αρχίσει η κατεδάφιση των αυθαιρέτων, στις δασικές περιοχές. Με αυτό τον τρόπο θα αποδειχθεί η σθεναρή βούληση όλης της πολιτικής ηγεσίας για πάταξη του φαινομένου, η οποία θα συνεχίζεται, ασχέτως του κόμματος που κυβερνά. Η διαδικασία να αρχίσει από την Αττική, ώστε να μη δημιουργηθεί στους πολίτες η εντύπωση ότι εξαφινούνται οι οικονομικά ισχυροί ή οι έχοντες πρόσβαση στις δομές εξουσίας.

Εφόσον η Πολιτεία αποδείξει έμπρακτα (υιοθετώντας τα παραπάνω) την απόφασή της για περιβαλλοντική πολιτική και προστασία των δασικών εκτάσεων, το ΤΕΕ μπορεί να συμβάλει στην περιφύρυσή τους, ασκώντας πειθαρχική δίωξη στα

μέλη του που θα εμπλακούν με οποιαδήποτε τρόπο στη δόμηση αυθαιρέτων εντός αυτών των περιοχών.

5. Να γίνει οργανωμένη καθοδήγηση και ενημέρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με ΚΕΔΚΕ και ΕΝΑΕ. Να γίνεται ουσιαστικός έλεγχος από την κυβέρνηση αλλά και να δημοσιοποιούνται στον τύπο, με εύληπτο και κατανοητό για τους πολίτες τρόπο, στοιχεία σχετικά με τη χρηματοδότησή τους (πόροι και προορισμός), αλλά και η διαχείριση των κονδυλίων.

Το ΤΕΕ θα συμμετέχει με διαμόρφωση προγραμμάτων, σχετικών με τους τομείς αρμοδιότητάς του και με ειδικούς επιστήμονες στη διαδικασία ενημέρωσης - επιμόρφωσης.

6. Καμπάνια ευαισθητοποίησης όλων των πολιτών για περιβαλλοντικά θέματα.

Ιδιαίτερα για την ύπαιθρο:

- Ευαισθητοποίηση για την προστασία των τοπικών οικοσυστημάτων με ενημέρωση και κατάλληλες εκδηλώσεις για παιδιά και ενήλικες.

- Ενημέρωση για μεθόδους αυτοοργάνωσης και προστασίας.

Το ΤΕΕ και σ' αυτή την περίπτωση θα συμβάλει με προγράμματα και ειδικούς στην εκλαΐκευση και παρουσίαση θεμάτων της αρμοδιότητάς του.

7. Έλεγχος και ξεκαθάρισμα των οικοδομικών συνεταιρισμών. Χρειάζεται να ελέγχονται ουσιαστικά και από κάθε άποψη, τα υπάρχοντα αλλά και τα σχήματα που θα συσταθούν: σχετικά με τις πραγματικές δυνατότητές τους για να μην παραπλανούν τους πολίτες, τη νομιμότητα των διαδικασιών συγκρότησής τους, τις διεκδικήσεις που προβάλλουν σε γαίες, την εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων και μελετών κλπ.

Σ' αυτό το θέμα, το ΤΕΕ μπορεί να συμβάλει ρηθ-εγκέλευθα και να αποδείξει ότι όντως ενδιαφέρεται για το περιβάλλον, την ποιότητα των έργων και την εξυπηρέτηση των πολιτών και δεν υπαναχωρεί όταν τα παραπάνω ζητήματα άπτονται του οικονομικού ενδιαφέροντος των μελών του.

Τέλος, ο Πρόεδρος επισήμανε ότι το ΤΕΕ χρειάζεται να επαγρυπνει διαρκώς, να επιβραβεύει και να καταδικάζει δημοσία αντιστοιχώς τις θετικές και στρεβλές πρακτικές από όπου κι αν προέρχονται. Ο στόχος είναι να αποδείξει η πολιτική ηγεσία την απόφασή της, να πατάξει την αυθαιρεσία και να σχεδιάσει σωστά, χωρίς εξυπηρετήσεις σε οικονομικά συμφέροντα και υποχωρήσεις σε πολιτικούς εκβιασμούς.

Εφόσον αποκατασταθεί όντως κλίμα εμπιστοσύνης, το ΤΕΕ θα πρέπει να προχωρήσει και να συζητήσει επιστημονικά και χωρίς αφορισμούς, τα θέματα που ανακύπτουν κάθε φορά σε σχέση με τις δασικές και μη εκτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη του όλες τις επιστημονικές παραμέτρους και το γεγονός ότι η μη πολεοδόμηση γαιών οδηγεί στην αυθαιρεσία εξίσου σίγουρα με την έλλειψη περιφύρυνσης και καταστολής.

Αρκετά από τα θέματα που έθιξε ο κ. Κονακλίδης, συμπεριλαμβάνονται στις επεξεργασίες του ΤΕΕ, σε συνεργασία με τους άλλους φορείς, που κατέληξε στην κοινή συνέντευξη τύπου της 3ης Σεπτεμβρίου.

Κοινή Συνέντευξη Τύπου του ΤΕΕ, του ΓΕΩΤΕΕ, της Ολομέλειας Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας, του Οικονομικού Επιμελητήριου, του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών ΣτΕ και του ΕΜΠ.

17 «ζητείται» θέτουν οι 7 επιστημονικοί φορείς καταλήγοντας στη δημιουργία Παρατηρητήριου για τις Φυσικές και Ανθρωπογενείς Περιβαλλοντικές Καταστροφές, με διεπιστημονική, διαπανεπιστημιακή, πανελλαδική οργάνωση. Παράλληλα, θέτουν στη διάθεση της Πολιτείας, φορέων και πολιτών, τις δυνάμεις τους. Τα τηλέφωνα επικοινωνίας είναι: 210-3291521, 3291522, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: grpoleodom@central.tee.gr και το φαξ: 210-3245935. Στα ίδια τηλέφωνα μπορούν να επικοινωνούν και επιστήμονες που θέλουν να βοηθήσουν.

Αξίζει να σημειωθεί η αναφορά και στη σχέση των κατοίκων της χώρας με το περιβάλλον, που κάθε άλλο παρά ικανοποιητική είναι: «*Ο χώρος που βρισκείται πέρα από τα τετραγωνικά του σπιτιού μας, είτε είναι το πλατύσκαλο του ορόφου μας, είτε είναι το δάσος, αντιμετωπίζεται κατά κανόνα ως διάφορος, ξένος χώρος. Αλλά και πάλι το κράτος και η τοπική αυτοδιοίκηση έχει την κύρια ευθύνη για την καλλιέργεια περιβαλλοντικής παιδείας και συνείδησης*»

Από τα αιτήματα σταχυολογούμε τα παρακάτω (δείτε το πλήρες κείμενο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ, www.tee.gr και στο Ενημερωτικό Δελτίο τεύχος 2455 της 17.09.07):

Να ληφθούν άμεσα μέτρα για την εφαρμογή των δέκα προτάσεων της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας που δόθηκαν στη δημοσιότητα στις 4.7.2007

Να επανασχεδιασθούν και να ανασυγκροτηθούν οι πληγείσες περιοχές με τρόπο βιώσιμο, να αποτελέσουν πρότυπο ανάπτυξης στη Μεσόγειο, να ενισχυθούν πρότυπες επενδύσεις στη μεταποίηση, να δημιουργηθούν πρότυποι οικισμοί ενταγμένοι στο φυσικό περιβάλλον, εναρμονισμένοι με την αρχιτεκτονική παράδοση και με βάση τον βιοκλιματικό σχεδιασμό.

Να συμπληρωθούν με στοχευμένες δράσεις και μέτρα οι διατυπώσεις του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου και των Ειδικών Πλαισίων (τουρισμού, βιομηχανίας και ΑΠΕ) που ήδη έχουν δοθεί σε δημόσια διαβούλευση. Στα πλαίσια των προβλεπόμενων ρυθμίσεων, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται η σταδιακή κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, ο έλεγχος των οικοδομικών Συνεταιρισμών, η άμεση κατεδάφιση των αυθαιρέτων, η κατάργηση κάθε διάταξης που έμμεσα τα διατηρεί.

Να γίνει άμεσα προκαταρκτική εκτίμηση των κινδύνων και αιτιών πλημμύρας στις πληγείσες περιοχές. ...Η Ελλάδα έχει την ευκαιρία να εφαρμόσει πρώτη, πριν από την τυπική πλέον έγκριση της, τη νέα οδηγία της ΕΕ για τις πλημμύρες.

Να γίνει άμεσα και με επιστημονικά απολύτως έγκυρο τρόπο η καταγραφή των ζημιών στα κτίρια που δεν έχουν υποστεί ολοκληρωτική καταστροφή. Με πρωτοβουλία του ΤΕΕ συντάχθηκε τις προηγούμενες ημέρες ένας πρώτος οδηγός για τη συγκέντρωση πληροφοριών που αφορούν την απομείωση φέρουσας ικανότητας μικρών κτιρίων (από σκυρόδεμα ή τοιχοποιία) μετά από πυρκαγιά (<http://portal.tee.gr>)

«ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΥΝ-ΚΑΤΟΙΚΩ, ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ»

Εκδηλώσεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ

και προγραμματίστηκαν ειδικά σεμινάρια για τους μηχανικούς στις περιοχές που επλήγησαν. Επειδή δεν υπάρχει στη βιβλιογραφία αντίστοιχο εξειδικευμένο υλικό, το ΤΕΕ, σε συνεργασία με το ΕΜΠ, χρηματοδοτεί τη σύνταξη «Πρακτικού Οδηγού» για την αντοχή και τις επισκευές μικρών κτιρίων βλαμμένων από πυρκαγιά. Το βιβλίο θα είναι στη διάθεση των μηχανικών μετά από 70 ημέρες. Ολοκληρώνεται επίσης ο διεθνής διαγωνισμός που προκήρυξε το ΤΕΕ, σε συνεργασία με την UIA (Διεθνή Ένωση Αρχιτεκτόνων), για την άμση εγκατάσταση πληθυσμών πληγέντων από καταστροφές σε σύγχρονα κτίσματα με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Να συγκρατηθεί ο πληθυσμός στον τόπο του. Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται τα γενικά μέτρα να συμπληρωθούν με άλλα τοπικής κλίμακας, ικανά να υποστηρίξουν ηθικά, ψυχολογικά και οικονομικά τους κατοίκους. Χωρίς παρεκκλίσεις ή εξαιρέσεις να κηρυχθούν τα καμένα δάση, τα δασικά οικοσυστήματα αναδασωτέα. Να τηρηθεί αυστηρά η διάταξη για την απαγόρευση της βοσκής εντός των καμένων εκτάσεων.

Να εκπονηθούν ή να προσαρμοσθούν οι εγκεκριμένες ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για τις περιοχές του δικτύου Natura που καταστράφηκαν Να επανασχεδιασθούν οι ενεργειακές εγκαταστάσεις, οι υποδομές για τις οδικές και σιδηροδρομικές συνδέσεις, κατά προτεραιότητα στις καμένες περιοχές και ακολούθως σε όλη τη χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο που έχουν αυτές.

Να συνταχθούν οι δασικοί χάρτες για το σύνολο της χώρας ως το 2009 (ανεξάρτητα εάν θα εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση του έργου, 90.000.000€, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ από το Υπουργείο Ανάπτυξης). Για τις καμένες περιοχές, στις μόνες που δεν έχει γίνει πρόσφατη πτήση για την παραγωγή ορθοφωτοχάρτων, να αξιοποιηθούν, πέραν της αεροφωτογράφισης των καμένων περιοχών, πρόσφατες δορυφορικές εικόνες και οι ορθοφωτοχάρτες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Να κυρωθούν οι δασικοί χάρτες που έχουν ήδη συνταχθεί στο πλαίσιο του Εθνικού Κτηματολογίου μέσα στο 2008.

Να ολοκληρωθεί το Εθνικό Κτηματολόγιο μέσα στα επόμενα δώδεκα χρόνια. Να προκηρυχθούν άμεσα οι 107 ΟΤΑ, συμπεριλαμβάνοντας το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων ανά ΟΤΑ / Πρωτεύουσα Νομού, δηλαδή και τις περιστατικές, αγροτικές, δασικές περιοχές.

Να αναπτυχθούν και εγκατασταθούν ηλεκτρονικά συστήματα άμεσου εντοπισμού δασικών πυρκαγιών.....

Να διαθέτει (για να αυτοελέγχεται) η Τοπική Αυτοδιοίκηση σύστημα πιθανολόγησης πυρκαγιών συναρτήσει της πυροτρωτότητας κάθε περιοχής (η πυροτρωτότητα εξαρτάται από μετεωρολογικές συνθήκες και από παράγοντες όπως, διαθεσιμότητα δασικών οδών, λειτουργία παρατηρητηρίων και περιπολιών, καθαρισμός ξερής ύλης, εκπαίδευση και άσκηση πληθυσμού, βαθμός ετοιμότητας συνεργαζομένων παραγόντων).

Να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατές πηγές χρηματοδότησης από την ΕΕ: Ταμείο Αλληλεγγύης, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Γ' ΚΠΣ 2000 - 2006 ΕΣΠΑ και Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του και μετά από πρόταση της Μόνιμης Επιτροπής Αρχιτεκτονικών Θεμάτων συγκρότησε Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο «Αρχιτεκτονικοί και πολεοδομικοί μετασχηματισμοί στη Θεσσαλονίκη λόγω του φαινομένου της μετανάστευσης».

Η μελέτη είχε ως αντικείμενο την καταγραφή και κριτική παρουσίαση των αλλαγών στην πόλη που σχετίζονται με τη μετανάστευση, μέσω βιβλιογραφικής έρευνας, συλλογής δημογραφικών στοιχείων και έρευνας πεδίου.

Το ζήτημα της εγκατάστασης μεταναστών στην πόλη δεν έχει μέχρι σήμερα μελετηθεί ή αποτιμηθεί με αναφορά στον αστικό χώρο της Θεσσαλονίκης. Παρότι έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες ανάλυσης των αλλαγών στην κοινωνία από τη νέα πολυπολιτισμική συγκατοίκηση, αυτές στη μεγάλη πλειονότητά τους αναφέρονται στις ανθρωπολογικές, κοινωνιολογικές και οικονομικές παραμέτρους του θέματος. Οι χωρικές αλλαγές, από την άλλη, πολυποικίλες και διαρκώς επαναπροσδιοριζόμενες, δεν έχουν τύχει ανάλογης ανάλυσης. Και όμως είναι ίσως εκείνες που έχουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, καθώς στο χώρο είναι που οι προαναφερόμενες παράμετροι, αποκτούν υλική υπόσταση αλλά και μια μονιμότητα. Η εν λόγω μελέτη της Ο.Ε. είναι η πρώτη που περιέχει πρωτότυπη έρευνα πεδίου στη Θεσσαλονίκη και επεξεργασία αδημοσίευτων δημογραφικών δεδομένων για το Πολεοδομικό Συγκρότημα. Αποτυπώνει στο μέτρο του δυνατού τις μεταβολές σε κοινωνικο-αστικό επίπεδο (ως προς τη σύσταση του πληθυσμού, τις συνθήκες παραγωγής των νέων περιοχών κατοικίας στη Δυτική Θεσσαλονίκη, αλλά και το δημόσιο χώρο του ιστορικού κέντρου), που σχετίζονται με τις πολύ πρόσφατες μεταναστευτικές κινήσεις προς την πόλη.

Για την αξιοποίηση της μελέτης το ΤΕΕ/ΤΚΜ αποφάσισε την διοργάνωση εκδηλώσεων με θέμα: «τη Θεσσαλονίκη συν-κατοικώ / πολυπολιτισμική συγκατοίκηση στις πόλεις», οι οποίες περιλαμβάνουν:

• **Ημερίδα με θέμα:** «Αστικός χώρος και μετανάστευση», όπου θα παρουσιαστεί η έρευνα της Ο.Ε. και θα κληθούν να συμμετέχουν οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ιδίως οι Δήμοι/ Κοινότητες στα διοικητικά όρια των οποίων βρίσκονται οι περιοχές μελέτης, δηλ. Σταυρούπολης, Μενεμένης, και Κοινότητες Ευκαρπίας και Ωραιοκάστρου) και επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων που έχουν ασχοληθεί με το θέμα της μετανάστευσης, της παλιννόστησης από τη Σοβιετική Ένωση, αλλά και τα μοντέλα κατοίκησης των μεταναστών σε άλλες περιοχές της χώρας.

Σκοπός της εκδήλωσης είναι να γίνει παρουσίαση των συμπερασμάτων της έρευνας, ώστε να προκληθεί δημόσιος διάλογος με τη συμμετοχή όχι μόνο των επιστημόνων και των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και των πολιτών και των ενδιαφερόμενων ομάδων.

• **Κινηματογραφικό αφιέρωμα** με ταινίες σχετικές με το θέμα της Ημερίδας σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

• **Πρωινές κινηματογραφικές προβολές** για σχολεία, σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

• **Έκθεση φωτογραφίας** από τις περιοχές της μελέτης (Δήμοι Σταυρούπολης, Μενεμένης, και Κοινότητες Ευκαρπίας και Ωραιοκάστρου), σε συνεργασία με τις Φωτογραφικές Λέσχες των Δήμων Σταυρούπολης και Ελευθερίου - Κορδελιού.

• **Εικαστική δράση** στην οποία θα συμμετέχουν μαθητές Δημοτικών Σχολείων από τις συνοικίες όπου πραγματοποιήθηκε η έρευνα πεδίου, αλλά και από άλλες περιοχές της πόλης, σε συνεργασία με τα Γραφεία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Δυτικής Θεσσαλονίκης. Η δράση, με τίτλο «Ζωγραφίζω το σπίτι μου / Ζωγραφίζω τη γειτονιά μου» θα έχει ως αντικείμενο την απεικόνιση της κατοικίας και του αστικού χώρου όπως την αντιλαμβάνονται τα παιδιά. Οι ζωγραφιές μπορούν στο τέλος να εκτεθούν δημόσια, σε συνδυασμό με την παραπάνω έκθεση φωτογραφίας

